

BIJ-kletsen Nr : 2021- 1
Van : 30-1-2021
Kleur Koningin: 19 GROEN; 20 BLAUW; 21 WIT

AGENDA (RFH)

24 maart 19:30 Digitale Algemene
Ledenvergadering (Zie mededelingen Bestuur
hieronder)

**Omdat we niet weten wanneer er weer openbare
BIJeenkomsten mogelijk zijn, hebben we nu
hiervoor geen gegevens beschikbaar.**

**LET OP, als er een linkje weergegeven wordt & je
wil die volgen, houd dan de COTROL knop
ingedrukt en terwijl je op de link staat met je
cursor, klik je met je LINKER muisknop.**

Mededelingen Bestuur (HvdR)

We zijn alweer ruim een maand in het nieuwe jaar en de pandemie beheerst ons dagelijks leven nog altijd. We hopen dat we binnenkort langzaam ons "normale" bestaan weer kunnen en mogen gaan oppakken, daar zijn we met z'n allen wel aan toe. Wat er ook zal gebeuren, als bestuur wensen we u nogmaals een gelukkig en vooral gezond 2021 toe.

Onze bijen trekken zich van de pandemie niets aan en komen hopelijk over een poosje weer goed uit hun "winterslaap". Toch zien we hier en daar vreemde dingen gebeuren: kasten waar de bijen al bij lage buitentemperaturen vliegen of kasten waar de volken zijn "verdwenen". Of dit de verschijnselen zijn van een veranderend klimaat of dat er andere dingen gaande zijn, is nog niet bekend. Laten we elkaar de komende tijd goed op de hoogte houden van onze waarnemingen. Bij het "oxalen" trof een imker van onze vereniging in een van zijn kasten recent de overblijfselen van een enorme "hoornaarvlinder" die

door de bijen "onschadelijk" was gemaakt. Ondanks de pandemie gaan veel activiteiten binnen de imkerij en onze vereniging toch door. Daarover hebben we u wat meer in de vorige

editie van BIJKletsen (2020-04) verteld. Het afgelopen jaar zijn de "vergaderingen" vaak digitaal en dat is voor iedereen even wennen geweest. Na een poosje weet je echter niet beter en .... het spaart een hoop kilometers en reistijd uit. Omdat we niet zeker zijn

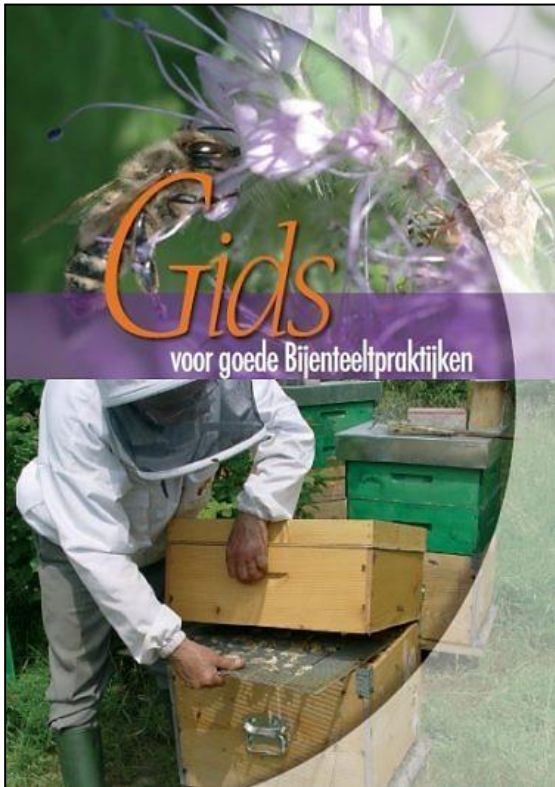
over de komende Corona maatregelen bereiden we als bestuur onze **voorjaarsvergadering** van 2021 in digitale vorm voor. Met een goede voorbereiding is het de bedoeling om elkaar op **24 maart a.s. om 19:30 uur** achter de computer te treffen. Mocht een persoonlijke ontmoeting op die datum wel mogelijk zijn, dan heeft dit vanzelfsprekend onze voorkeur. Wilt u in ieder geval zo vriendelijk zijn om de vergadering alvast in uw agenda te reserveren?

De Corona crisis heeft ook gevolgen voor de NBV basisopleiding die onder leiding van Rob Vroom in 2020 met een grote groep enthousiaste cursisten begon. In deze BIJKletsen vertelt Rob hoe hiermee dit jaar verder wordt omgegaan en welke andere cursus wellicht ook voor de gevorderde imkers van belang zou kunnen zijn.

Graag stellen we u in BIJKletsen ook weer kort op de hoogte van de ontwikkelingen m.b.t. het verenigingsgebouw. In onze "kerstboodschap 2020" van december hebben we verteld dat een presentatie voor het college van B&W en gemeente ambtenaren heeft plaatsgevonden. Op ons plan hebben zij positief gereageerd en in januari is samen met de ambtenaren stilgestaan bij een mogelijk vervolg. Hierbij is gesproken over de rollen van de imkersvereniging, de dorpsraad Ouwerkerk en de gemeente bij de verdere opzet en uitvoering van het project. De werkgroep heeft op verzoek van de gemeente voor B&W hierover een memo geschreven die momenteel wordt bestudeerd. In de genoemde voorjaarsvergadering zullen we op dit onderwerp uitgebreid terugkomen. Hopelijk kunnen we in de loop van dit jaar fysiek weer bij elkaar komen om onze kennis en ervaringen van de imkerij te delen. Alle voorbereidingen waren getroffen om dit in het kader van onze maandelijks bijeenkomsten in museum Goemanszorg mogelijk te maken. Mede op basis van de voorstellen in de najaarsvergadering 2019 was Ali Fayazie bezig met het opstellen van een interessant "jaarprogramma". Door het geven van lezingen en workshops kunnen we gezellige, maar zeker ook nuttige avonden tegemoet zien.

Als bestuur zijn we de afgelopen maanden positief verrast door een aantal brieven van leden die hebben aangegeven meer betrokken te willen zijn bij de diverse BIJvriendelijke projecten. Zij willen hun kennis en ervaring binnen en buiten de vereniging overdragen en omzetten in activiteiten om de biodiversiteit op ons eiland te versterken. In gezamenlijk overleg zijn concrete afspraken gemaakt om "voor en door imkers" aan dit onderwerp verder vorm te gaan geven. In de volgende editie van BIJKletsen hoort u daar zeker meer over.

In het kader van "nooit te oud om te leren" is het bestuur recent gestuit op de site van "Honeybee Valley" van de universiteit Gent (B), waar men kennis en ervaring rondom de honingbij om niet ter beschikking stelt. In het boekje "Gids voor goede

bijenteeltpraktijken” worden bijvoorbeeld elementen uit bijenteelttechnieken toegelicht die invloed hebben op de kwaliteit van honing. Een onderwerp dat ons als imkers de komende jaren zeker zal gaan raken vanuit aangescherpte regelgeving. Vanzelfsprekend zijn de adviezen en aanbevelingen vanuit de Belgische (wettelijke) context gegeven, maar het boekje is zeker de moeite waard om te lezen. Bij interesse kunt u dit leuke boekje en vele andere boekjes gratis bestellen op de website <https://honeybeevalley.eu/output/over-de-output>. Namens het bestuur wens ik u allen een goede voorbereiding toe van het nieuwe imkerseizoen en hoop ik u spoedig weer te kunnen ontmoeten.
Helle van der Roest

BIJenhuisje (vervolg) (WB)

We zijn alweer ruim het nieuwe jaar in. De dagen worden langer en om 17.00 uur is het nog licht bij heldere luchten.

Zoals u weet waren de “waterborden” op ons Bijenhuisje aan vervanging toe. Een paar jaar geleden zijn Jac. en ik er al aan bezig geweest maar niet afdoende.

We hebben nu de fa. Quant bereid gevonden ons daarbij te helpen en half december was er een gaatje in de planning zodat er nu splinternieuwe “waterborden” op liggen.

Ik had gevraagd of ik de dag daarvoor gewaarschuwd kon worden zodat Ronald de vlieggaten op tijd dicht kon doen, anders zouden er zomaar steken hebben kunnen vallen want er werd voorzichtig gevlogen, en dat kunnen we niet hebben.

Het was gelukkig mooi weer zodat het karwei snel geklaard kon worden.

Wanneer ze begonnen zijn weet ik niet maar toen ik eind van de middag ging kijken was er al niemand meer te zien en Ronald had de vlieggaten alweer opengezet.

De rotte plek linksachter is behandeld en ingepakt zodat we ons daar voorlopig ook geen zorgen meer over hoeven te maken.

Hubo heeft weer een blik verf een kwast en een verfroller geschonken zodat we er dit voorjaar weer tegenaan kunnen; onderhoud is het behoud van je spullen.

Gelijk even binnen naar de vitrine gekeken en daar zag het er ook rustig uit.

Toen het een paar dagen koud was heb ik via het luikje wat overtollig raat weggestoken en weggehaald. De wintertros zat rechts bovenin zodat ik rustig tewerk kon gaan. Vorige week zaterdag nog wat restjes en een aantal dode bijen weggezogen met de kruimeldief.

Momenteel ziet het er binnen en buiten weer netjes uitziet zodat we komende zomer weer veel gasten kunnen ontvangen.

Wordt vervolgd.
Wim Bil

Volg ons op Facebook:

<https://www.facebook.com/groups/365152490730740/>
Moet je wel toestemming vragen aan Winnie om toegelaten te worden.

Wetenswaardige linkjes (RF-H)

Voor sommigen misschien een bekende blog en een bibliotheek vol waardevolle informatie over zeer vele onderwerpen van Ben Som de Cerff, zie

<https://www.bijenhouders.nl/blog>

Je kunt je inschrijven. Na inschrijving ontvang je steeds een e-mail wanneer er een nieuwe Blog verschijnt. Maar je kunt ook gewoon gebruik maken van de Archief-functie van dat Blog.

Voor die leden die redelijk overweg kunnen met informatie in het Duits is Dr. Pia Aumeier onder Deutsches Bienen Journal een echte aanrader.

<https://www.bienenjournal.de/?s=Pia+Aumeier>

B.,v. heb je ook wel last van opbollende kunststraat die na het insmelten worden uitgebouwd en dan onderaan rare bollingen hebben. Ze heeft een filmpje hoe dat te voorkomen:

<https://www.youtube.com/watch?v=fyqNLRzciQE&feature=youtu.be>

Bijenvolken waarin je prettig werkt (RF-H)

Het afgelopen jaar heb ik nogal wat signalen opgevangen van leden die bijenvolken hadden/hebben waarin het, omdat het steeklustige

volken waren, niet prettig was om in te werken. Een aantal is geholpen bij het vervangen van de koningin van al die steeklustigen, waardoor uiteindelijk die volken beduidend vriendelijker zijn geworden.

Sommige imkers hebben al jaren lang dezelfde bijen, dat wil zeggen dat ze steeds afleggers maken of zwermen vangen van eigen bijen en dat in die volken redelijk goed gewerkt kan worden, ik noem ze hier voor t gemak 'oude stammen'.

Maar zoals al bleek, is er ook een aantal vervelende volken die tot gevolg hebben dat vooral beginnende imkers stoppen, of erover denken om te stoppen. Maar wat zou het heerlijk zijn om met bijen te kunnen werken die niet zo opvliegerig zijn.

Die mogelijkheid bestaat door over te gaan op de aanschaf van ras koninginnen, de zogenaamde P-moeren of van F1 koninginnen, de dochters van P-moeren. In NL kennen we vooral 4 bijensoorten. De twee meest bekende zijn de Carnica en de Buckfast bijen, iets minder bekend is de bijensoort die van oudsher in NL voorkomt, de Zwarte bij. En als laatste de categorie die ik hierboven 'oude stammen' heb genoemd.

Ik beschik over ras koninginnen van zowel Carnica als Buckfast. Van de Zwarte bij weet ik niet veel af, ik denk dat daar wel het nodige over te vinden is op het web en ga er daarom hier niet verder op in.

Als je er nu voor in bent om je (vervelende) volken het komend seizoen om te gaan vormen tot volken waarin je kan werken zonder aangevallen of lek gestoken te worden, dan zijn daarvoor verschillende opties.

Ik leg er hier een aantal voor.

- A. Met deze optie bouw je je eigen volk om. De koningin die je niet meer wilt, haal je er uit, die wordt bedankt. De redcellen die dan in dat volk worden aangezet breek je na een week weg. Het volk is dan hopeloos moerloos. Door nu eitjes of (max) 2-daagslarven van een zachtaardige ras koningin (P-moer) in dat volk te hangen, zorgt het volk er zelf voor dat daaruit een nieuwe (dus vriendelijke) koningin wordt geboren. Deze dochter van een P-moer wordt op de eigen stand bevrucht en wordt daarmee een F1 koningin en de nieuwe moer van dat volk.
- B. Je kunt echter ook een F1 moer aanschaffen door er een te kopen. Dat kan als enkele koningin, die je dan op een speciale manier moet invoeren in een klein volkje dat je daarna verder opkweekt. Of je schaft een F1 moer aan die al in drie-, zes- of tienramer zit. (Vaak zijn deze moeren als onbevruchte moeren te koop, ze zijn dan eigenlijk nog P-moeren, maar doordat ze niet door ras-darren worden bevrucht, maar op de eigen stand, of op de stand van de teler, worden ze een F1-moer).
- C. Een duurdere oplossing is de aanschaf van een eigen P-moer, met de bedoeling daarvan de komende jaren zelf na te telen. De nageteelde koninginnen kun je op je eigen stand laten bevruchten, dat worden dan F1 moeren, of je kunt ervoor zorgen dat ze bevrucht worden door ras-darren van een bevruchtingsstation of door

Kunstmatische Inseminatie (KI). In dat geval worden het P-moeren.

Methode A,

dat kun je zelf doen door na het wegbreken van de redcellen ervoor te zorgen dat je aan ras-eitjes of larven komt die maximaal 2 dagen oud zijn. Dat kan b.v. door de aanschaf van een raam met eitjes en larven uit een volk met een P-moer.

Het kan ook door deel te nemen aan 'overlarven' of deelname aan een doppenproject. Bij het overlarven worden hele jonge larfjes uit een cel gevestigd en in een speciaal dopje gelegd en in het moerloze volk gehangen. Het volk verzorgt die larve en maakt er een nieuwe koningin van.

Bij een doppenproject koop je een aangeblazen dop. Dat is een heel jonge larve die minimaal 24 uur in een speciaal daarvoor gemaakt volk van allemaal heel jonge voedsterbijen heeft doorgebracht. Die voedsterbijen hebben die larve goed genoeg gevonden om die te verzorgen en er is een begin gemaakt van een moercel en de larve ligt lekker in de koninginnen gelei. Één of meerdere van die aangeblazen doppen worden in een pleegvolk gehangen, of gewoon in een moerloos volk. Na ongeveer 13 dagen worden hieruit koninginnen geboren. Die kunnen dan door voor stand bevruchting of naar bevruchtingsplekken met ras darren.

Voor Methode B en C

kun je terecht bij een koninginnenteler of bij een teelt station. Voorbeelden van Nederlandse teeltstations voor Carnica: zijn Kreevillie, Schiermonnikoog en Vlieland. Op de site van De Vereniging van Carnica Imkers info over Carnica. Zie hiervoor

<https://verenigingvancarnicaaimkers.nl/>

Voor de Buckfast verwijst ik naar de site van Vereniging Buckfast Belangen Verenigd

<https://www.bbvuckfast.nl/>

- Wat wel belangrijk is om te weten is, dat als je eenmaal begonnen bent om te werken met F1 moeren, je ervoor moet zorgen dat je **geen** volken krijgt met dochters van F1 moeren. Zorgen dus voor jaarlijkse vernieuwing van moeren.
- P moeren binnen de Vereniging: Rob Vroom en ik hebben ieder de beschikking over Buckfast P moeren. Voor zo ver ik weet hebben alleen Nitz en ik Carnica P-moeren.

Als je meer info wilt over Koninginnenteelt, met uitleg van de begrippen ga dan naar de website van de NBV en klik op de knop van

TERUGZIEN WEBINAR KONINGINNENTEELT.

Interessant wordt het pas vanaf 00.04:35 minuten met de lezing van Marie-José Duchateau.

Of klik hier:

https://us02web.zoom.us/rec/play/PpBhEljHFbKfCchJWxPNP60shG6LLFbuZ00jCfcCv5dA_BGi8rtPsjfmDIYgaO41F0yeZaaVsmi9g-5o.rSYfBlpC_NhcY-SP?continueMode=true&_xzm_rtaid=xXZHboNeQryFpgcWc8BkcQ.1612783285922.0f0a89c85cb13156fce105d7a4abdb4&_xzm_rtaid=15

Tenslotte de vraag: Zijn er wensen om b.v. een doppenproject binnen onze Vereniging te doen of wensen om op een gemakkelijke manier te werken

